महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र विकास सेवा वर्ग-१ व वर्ग-२ अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा, २०२५

शुक्रवार, दिनांक १३ जून २०२५

[**वेळ** : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण—१५०)

पेपर क्रमांक ५

कार्यालयीन पद्धती व विविध शासकीय योजना इत्यादी

(पुस्तकांशिवाय)

सूचना.— (१) सर्व प्रश्न **अनिवार्य** आहे.

(२) प्रत्येक प्रश्नाचे **गुण** उजव्या बाजूस दर्शविलेले आहेत.

गुण

१. टिपा लिहा :— २०

(अ) PM जनमन योजना व DA-JGUA योजना

(ब) यशवंत पंचायत राज अभियान

(क) AGRI-STACK

(ड) महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ (ग्रामविकास विभागावर भर देऊन).

२. [illegible]ावध कल्याणकारी योज[illegible] सुरू असून त्यांची माहिती, उद्दिष्ट्ये, कार्यपद्धती, अडचणी, अडचणींचे समाधा[illegible]ा सामाजिक परिणाम या स्वरूपात लिहा. ३०

(अ) जल जीवन मिशन.

(ब) केंद्र व राज्य शासनातर्फे राबविण्यात येणाऱ्या विविध ग्रामीण आवास योजना.

३. खालील योजनांतर्गत ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद स्तरावरील नियोजन प्रक्रिया, कार्यपद्धती व जबाबदारी :— २०

(अ) स्वच्छ भारत मिशन (सर्व उप योजनांसह).

(ब) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना.

४. कर्मचाऱ्यांना सेवेत रुजू झाल्यापासून सेवानिवृत्तीपर्यंत :— २०

(अ) कोणकोणते लाभ दिले जातात व यापैकी कुठले लाभ दरवर्षी अनुज्ञेय आहेत ?

(ब) कर्मचाऱ्यांच्या सेवापुस्तकात कोणकोणत्या नोंदी घेतल्या जातात व यापैकी कुठल्या नोंदी दरवर्षी घेतल्या जातात ?

[उलटून पहा

गुण

५. खालील अभियानांबद्दल सविस्तर माहिती द्या :— १०

(अ) उमेद MSRLM व लखपती दीदी योजना.

(ब) मातोश्री ग्राम समृद्धी शेत / पाणंद रस्ते योजना.

(क) राष्ट्रीय आरोग्य अभियान (NRHM).

(ड) भारतरत्न डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम अमृत आहार योजना.

६. सविस्तर विवेचन करा :— १०

(अ) जिल्हा परिषद अंतर्गत लेखा परीक्षण – गरज, प्रक्रिया व तरतुदी.

(ब) अभिलेख कक्ष व्यवस्थापन व सहा गठ्ठा बंडल पद्धती.

(क) जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत यांची तपासणी.

(ड) मुंबई ग्रामपंचायत अधिनियम, १९५८, कलम ४९ नुसार गठीत करावयाच्या समित्या, त्यांची रचना व समित्यांच्या जबाबदाऱ्या.

७. सविस्तर माहिती द्या :— २०

(अ) आमचा गाव आमचा विकास (GPDP) आणि शाश्वत विकासाची ध्येय.

(ब) छोट्या ग्रामपंचायतींना जनसुविधेसाठी विशेष अनुदान, मोठ्या ग्रामपंचायतींना नागरी सुविधेसाठी विशेष अनुदान.

———————